

Musiikkia tehdään monenlaisilla kokoonpanoilla. Sooloilu on yhden paras metodi, toisille taas bändi on luovin työyhteisö kehittää ideoita. Lopputuloksesta ei pysty päättelemään alkuunkaan aina, miten se on saavutettu.

TEKSTI JA KUVA MATTI KOMULAINEN

Yleensä **Iggy Pop** mielletään sooloartistiksi, vaikka konkari on viihtynyt eri kokoonpanoissa 1960-luvulta lähtien.

Uusin teos *Free* vertautuu David Bowien viimeiseen mestariteokseen *Blackstar* (2016). Iggykin kokeilee niin jazzia kuin elektroa ja saa jopa kiertueuupumuksen kuulostamaan runoudelta.

Carlos Cipa on multi-instrumentalisti, joka kerrostaa ilmaisunsa harkituista elementeistä. Retronymsistä välittyy klassinen pianokoulutus sekä vahva minimalistinen visio. Vaikka äänikudoksessa välähtää vierailijoita, Cipa pitää flow'n virtaavana ja voimaannuttavan kirikkaana.

Stefan Aebyn *Piano Solo* syntyi käsittelemällä sekä instrumenttia että livesaundia. Tulos vetoaa aisteihin hetkittäin

kuten zen-kivipuutarha. Levollisuus, symmetria ja alati yllättävät pienet detaljit ovat samalla soonista meditaatiota.

Stephan Micus ja **Larry Grenadier** kehittävät vastaavia äänitutkielmia yhtä yksin. Micus luo kielisoittimin, puhaltimin ja lyömin hauraita tutkielmia, joissa väreilee etnosoitinten skaala paikkamielleyhtymiä syyttäen. Grenadier keskittyy soolossaan kontrabassoon ja sen rekistereihin, joissa riittää tutkittavaa. Sen myötä levy on ennen kaikkea ekskursio paitsi välineen myös muusikon mahdollisuuksiin.

Vähän on paljon **Areni Agbalianinkin** käsissä. Nik Bärtsch's *Mobilen* lyömäsoittaja Nicolas Stockerin kanssa tehty *Bloom* ammentaa amerikkalaispianistin armenialaisista juurista. Aika ja paikka menettävät lopulta merkityksensä, ja levystä jää soimaan puhdas kauneus.

David Helbock on hämmästyttänyt trioineen pienyhtyeen ketterällä spektrollilla. Pianisti operoi välillä omin päin, nyt John Williamsin sävelten äärellä. On teemana E. T. tai jokin hitimpi score, itävaltalainen poimii kuuluville orgaanista konemusiikkia. **Iiro Rantala** vuorostaan soittaa ilmoille suomalaisen vuodenvuorokierroksen. Kuvallisuus on jazzissa tärkeä elementti, ja pianisti hahmottelee kuukausien ominaisluonteesta impressionistisia tutkielmia.

Tuottaja-rumpali Teppo Mäkyneen työstää musiikkinsa puhtaalle kanvaasille. Abyssin soiviin syvyyksiin kerrostuu äänimaailmoja, joiden alkuperää jää pohtimaan. Multitaituri maalaa taajuuksilla hieman kuten Mika Vainio aikoinaan luoden ohessa urbaania ambientia.

Hugues Mayot kulkee vastakkaiseen suuntaan. Saksofonisti-klarinetin

sti virittää kollegoineen soitteisiinsa puun tunnun. L'arbre rougessa akustinen pienyhtye kurkottaa tyylijuuressa eurooppalaisesta kamarimusiikista sarjallisuuteen, mistä versoo kiehtovia jännitteitä ulosantiin.

Kvartetti on muodoltaan tasapainoinen työyhteisö: kaksi melodista ja kaksi rytmistä soitinta kimpussa. **Pope Puolitaival Nordic 4** ilmentää muodostelman parhaita puolia. Pianisti Jussi Fredriksson, basisti Jori Huhtala, rumpali Jonatan Saarikoski ja monipuhaltaja Puolitaival pätevät sekä omilla tonteillaan että tarvittaessa tasaväkisinä solisteina. Ilmankos Northern Resonance soi hämmästyttävän valmiisti joka tasolla.

John Dowland ja hänen teoksensa, kuten Lachrimae or Seven Tears, ovat vedonneet kuuntelijoihin vuosisatojen ajan. **Phantasm** vakuuttaa tulkinnoillaan, jotka työstettiin periodisoittimin, joukossa suomalaisspesialistit Mikko Perkola ja Markku Luolajan-Mikkola.

Kronos Quartet on tehnyt vastavia avainlevytyksiä monenmoisista aihioista. Terry Rileyn Sun Rings taittuu nelikolta luontevasti, onhan yhteistyö jatkunut vuosikymmeniä: ääripääet kohtaavat, kun puuinstrumentit miksataan avaruusääniin.

Yves Robert on rikkonut rajoja uralaan, ja niin hän tekee myös uusimmalla levyllään. Pasunisti venyttää sointiaan sähköisesti kumppaniensa **Bruno Chevillon** ja **Cyril Atefin** tavoin. Ratkaisu kasvattaa julkisivun suurelliseksi, mikä natsaa saumatta fuusiohtavaan svengiin.

Theo Crokerin vie ajatukset tyyliulaton. Jokainen ikäpolvi löytää uudelleen menneen ja tulkitsee sitä omasta kuulokulmastaan. Trumpetistille se on monisäikeistä soundia soulilla ja elektrilla sähköitettynä.

Kolmikko on jazzin pienmuodostelmista ikonisin. **Bowman Triossa** trumpetisti hoitaa melodisen roolin basso/rummut-rytmiperustalle. Levyllä roolit sekoittuvat kiehtovasti, ovathan sävellykset pääosin patteristi Sami Nummelan käsialaa.

Pekka Pohjola taas oli bassokenraali, joka määräsi levytysten luonteen. Kätkävaaran lohikäärme syntyi aiempaa enemmän kollegojen kanssa. Se kuuluu musiikissa vuorovaikutuksena ja orgaanisuutena.

Hot Chip tulkitsee vastaavasti synapoppia. Kollektiivi tarkentaa sävyliukumiiin ja tunnelmiin otsikon mukaisesti. **Labrinth, Diplo ja Sia** ovat

profiloituneet tuottajiksi, joilla on oma saundinsa. Kunkin tunnistaa tuoreesta projektista, minkä lisäksi trio hahmottelee uutta ja mahtipontista tähtivitjapauketta. Lisääarvoa yksilösuorituksista kehittää puolestaan **Dj Khaled**. "Kuraattorin" albumi tiukkuu Buju Bantonin veroisia vierailijoita, ja levystä kehkeytyy paikoin melkoiset bassopidot. Samaa iskuja on Condition Yellowssa. **O Samuli A** miksaa syna- ja peliäänistä ärhäkkää pärtäystä, jossa muoto on kaikki.

Brutal Africassa metalli hohtaa Botswanaassa. Bändit kanavoivat etävaikutteet mätöksi, josta ei löydy rahtuakaan todellista tai kuviteltua etnoa. **Sapattivuosi** on tehnyt vastaavaa meillä pitkään. Tuomion koura todistaa, että Black Sabbath puhuttelee jopa suomeksi tulkituna, kun tekijä on oikea.

Ympyrä sulkeutuu juurimusiikissa. Kantri alalajeineen syntyi Yhdysval-

loissa mutta perustuu maahanmuuttajien, niin yksilöiden kuin kansojen, musiikkiin. Musikologit ovat tutkineet sitä melodiakuluista tekstikaavoihin tunnistuen aineksia siirtolaisten perinteestä. Ken Burns'n kantridokumentti peilaa siten sekä genren kehitystä että maailman musiikkien sulautumista ympäristössään aina uudella tavalla. Tulos ilmentää aina kontekstia, on tulkitijana yksittäinen trubaduuri tai Carter Familyn kaltainen perheyhtye.

James Taylor, America ja Bad Company jatkoivat tätä samaa traditiota: Taylor omissa nimissään, muut bändeinä. Taylorin herkkävireiset laulut, American folk-rock ja britticombo Bad Company'n raskaspoljentoinen jytinä ammentavat soinnillisesti yhtä lailla kokonaisten kansakuntien tajunnan kerrostumista, vaikka laulujen aiheet peilaavat yksilöiden arkea ja mielenmaisemaa. ■

ESITTÄJÄ(T)	TEOS	JULKAISIJA	FORMAATTI
Iggy Pop	Free	Caroline International	cd
Carlos Cipa	Retronyms	Parlophone	cd
Stefan Aeby	Piano Solo	Intakt	cd
Stephan Micus	White Night	ECM	cd
Larry Grenadier	The Gleaners	ECM	cd
Areni Agbabian	Bloom	ECM	cd
David Helbock	Playing John Williams	ACT	cd
Iiro Rantala	My Finnish Calendar	ACT	cd
3TM	Abyss	We Jazz	lp
Hugues Mayot	L'arbre rouge	BMC	cd
Pope Puolitaival Nordic 4	Northern Resonance	Flame Jazz	cd
Phantasm	John Dowland – Lachrimae or Seven Tears	Linn	cd
Kronos Quartet	Terry Riley – Sun Rings	Nonesuch	cd
Yves Robert, Bruno Chevillon, Cyril Atef	Captivate	BMC	cd
Theo Croker	Star People Nation	Masterworks	cd
Bowman Trio	Persistence	We Jazz	cd
Pekka Pohjola Group	Kätkävaaran lohikäärme	Svart	lp
Hot Chip	A Bathfull of Ecstasy	Domino	cd
Labrinth, Sia, Diplo	Present... L. S. D.	Sony	cd
Dj Khaled	Father of Asahd	Sony	cd
O Samuli A	Condition Yellow	Svart	lp
Eri esittäjä	Brutal Africa – The Heavy Metal Cowboys of Botswana	Svart	lp
Sapattivuosi	Tuomion koura	Svart	2lp+7"
Eri esittäjä	Country Music – The Soundtrack	Sony	5cd
James Taylor	The Warner Bros. Albums 1970–1976	Rhino	6cd
America	50th Anniversary – The Collection	Rhino	3cd
Bad Company	The Swan Song Years 1974–1982	Rhino	6cd